

Міністерство освіти і науки України
Чернігівський промислово-економічний коледж
Київського національного університету технологій та дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з НР

_____ С.В.Бондаренко

_____ 20__ р.

**Методичне забезпечення
семінарських занять з дисципліни
«Економічна теорія»
для студентів 2 курсу
спеціальності**

5.05020201 „Монтаж, обслуговування засобів і систем автоматизації
технологічного виробництва”

5.05070104 „Монтаж і експлуатація електроустаткування підприємств і цивільних
споруд”

Уклав

П.Д.Білаш

Розглянуто на засіданні
циклової комісії

комісії обліково-аналітичних та економічних дисциплін

Протокол №__ від __ _____ 20__ року

Голова циклової комісії

І.В.Ренська

Семінарське заняття № 1

Тема: Предмет і метод економічної теорії. Економічні потреби і виробничі можливості суспільства

Мета: сформувати та закріпити знання про предмет економічної теорії, її категорії та закони, дослідити зародження та розвиток світової економічної думки, сформувати уяву про основні постулати економічної науки та обґрунтувати проблему обмеженості ресурсів шляхом побудови та аналізу форми кривої виробничих можливостей.

План:

- 1 Предмет, основні функції економічної теорії. Економічні категорії і закони.
- 2 Зародження економічної теорії як науки. Основні напрями і школи світової економічної думки.
- 3 Економічні потреби суспільства, їх сутність і класифікація. Безмежність потреб.
- 4 Крива виробничих можливостей, аналіз її форми та висновки з нього.

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: економіка, економічні закони та категорії, суспільне багатство, альтернативна вартість, проблема вибору, меркантилізм, фізіократія, трудова теорія вартості, граничний аналіз, гранична корисність.

Теми рефератів:

- 1 Адам Сміт та трудова теорія вартості
- 2 Економічне вчення К.Маркса та висновки з нього

Матеріально-технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН:
мультимедійний проектор, дошка

Література:

Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В.Д.Базилевича. – К, : Знання, 2006, с.13-37, 39-57,

Основи економічної теорії: Підручник / за ред..А.А.Чухна. – К.: Вища шк., 2001, с.8-42,

Самюелсон Пол., Нордгаус Вільям «Макроекономіка» - К.: «Основи», 1995, с.55-62

Семінарське заняття № 2

Тема: Економічна система суспільства та економічні відносини власності

Мета: сформувати та закріпити уявлення про сутність економічної системи, її різновиди і класифікацію, а також про сутність власності, її типи, форми та місце в економічній системі суспільства.

План:

- 1 Економічна система: її сутність та структурні елементи. Типи і еволюція економічних систем.
- 2 Класифікація економічних систем за формами власності на засоби виробництва і за способом управління господарською діяльністю.
- 3 Власність, її сутність і місце в економічній системі.
- 4 Реалізація прав власності. Суб'єкти та об'єкти власності. Типи, форми і види власності.

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: економічна система, засоби виробництва, традиційна, ринкова, командна і змішана економічна системи, власність, право власності, володіння, користування, розпорядження.

Теми рефератів:

- 1 Закономірності та особливості розвитку перехідних економік. Економічні реформи в Україні.
- 2 Тенденції в розвитку відносин власності в Україні та у світі.

Матеріально-технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН:

мультимедійний проектор, дошка

Література:

Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В.Д.Базилевича. – К., :

Знання, 2006, с.59-92,

Основи економічної теорії під ред. С.В.Мочерного, Тернопіль, 1994 р., с.511-570, 71-86, 34-44

Основи економічної теорії: Підручник / за ред. А.А.Чухна. – К.: Вища шк., 2001, с.52-84, 67-77.

Семінарське заняття № 3

Тема: Форми організації суспільного виробництва. Гроші. Товарно-грошові відносини

Мета: сформувати знання про основні форми суспільного виробництва та основні властивості товару, про історію виникнення, суспільне значення грошей. Проаналізувати явище інфляції, способи її вимірювання та її соціально-економічні наслідки

План:

- 1 Натуральне виробництво: сутність, риси, історичні межі.
- 2 Товарне виробництво: причини виникнення, сутність. Основні властивості товару.
- 3 Виникнення і розвиток грошових відносин. Функції грошей та їх типи.
- 4 Суть, причини, види і соціально-економічні наслідки інфляції.

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: натуральне виробництво, товарне виробництво, товар, споживча вартість, корисність, обмінна вартість, вартість, ціна, гроші, інфляція попиту, інфляція витрат, темп інфляції, дефлятор ВВП, індекс споживчих цін.

Теми рефератів:

- 1 Альтернативні теорії вартості і ціни.
- 2 Історія виникнення та відміни золотого стандарту

Матеріально-технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН:

дошка, мультимедійний проектор

Література:

Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В.Д.Базилевича. – К, : Знання, 2006,с.113-150, 152-187,

Основи економічної теорії: Підручник / за ред..А.А.Чухна. – К.: Вища шк., 2001, с.98-126, 500-508.

Семінарське заняття № 4

Тема: Підприємство і підприємництво. Капітал. Витрати виробництва і прибуток

Мета: сформувати знання про сутність підприємства та підприємництва, а також про капітал, витрати та прибуток як головні категорії товарного виробництва.

План:

- 1 Підприємство - первинна ланка ринкової економіки. Класифікація підприємств.
- 2 Зміст, основні принципи та умови підприємницької діяльності.
- 3 Капітал як економічна категорія товарного виробництва.
- 4 Витрати виробництва: їх суть та класифікація.
- 5 Валовий дохід і прибуток підприємства.

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: підприємство, підприємництво, підприємницька здатність, приватне підприємство, господарські товариства, товариство з обмеженою відповідальністю, повне товариство, комунальні підприємства, акціонерні підприємства, акція, контрольний пакет акцій, капітал, сукупні витрати, середні витрати, граничні витрати, прибуток, бухгалтерський та економічний прибуток.

Теми рефератів:

- 1 Загальні економіко-правові основи розвитку підприємництва в Україні.
- 2 Кругообіг і оборот промислового капіталу. Амортизація.

Матеріально-технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН:
дошка, мультимедійний проектор, текст Закону про підприємництво.

Література:

Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В.Д.Базилевича. – К. : Знання, 2006, с.267-288, 290-315,

Основи економічної теорії: Підручник / за ред. А.А.Чухна. – К.: Вища шк., 2001, с.236-252, 252-257.

Семінарське заняття № 5

Тема: Форми суспільного продукту в процесі відтворення

Мета: сформулювати уявлення про сутність та види суспільного відтворення, про суспільний продукт та його вартісні форми, а також дослідити механізм рівноваги в двосекторній моделі кругообігу продуктів та доходів національної економіки.

План:

- 1 Сутність та види суспільного відтворення. Суспільний продукт і його форми.
- 2 Кругообіг доходів і витрат в національному господарстві. Двосекторна модель кругообігу продуктів та доходів та рівняння, що впливають з неї.
- 3 Показники національного продукту: ВВП та ВВП. Методи їх обчислення.
- 4 Баланс народного господарства та його недоліки. Система національних рахунків та її характеристика.

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: просте та розширене відтворення, екстенсивне та інтенсивне зростання, суспільний продукт, двосекторна модель, національний дохід домогосподарства, фінансові ринки, трансфертні платежі, імпорт, експорт, чистий експорт, вивіз капіталу, чистий прилив капіталу, резидент економіки, нерезидент економіки, економічна територія, ВВП, ВВП, сальдо первинних доходів.

Теми рефератів:

- 1 Концепції та принципи побудови Системи національних рахунків.
- 2 Основні макроекономічні показники Системи національних рахунків.

Матеріально-технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН:

дошка, мультимедійний проектор

Література:

Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В.Д.Базилевича. – К, : Знання, 2006, с.410-442,

Макроекономіка і мікроекономіка: Підруч. У 2 ч. / за заг. ред. С.Будаговської – К: «Основи», 2001, с.221-229,

Основи економічної теорії під ред. С.В.Мочерного, Тернопіль, 1994 р., с.175-180.

Семінарське заняття № 6

Тема: Світове господарство. Форми міжнародних економічних відносин.

Мета: сформувати уявлення про світове господарство як складну систему зв'язків між національними економіками країн світу та вивчити процес виникнення міжнародних економічних відносин та їх основні форми.

План:

- 1 Світове господарство: поняття, основні етапи розвитку.
- 2 Міжнародна економічна інтеграція. Основні форми міжнародних економічних відносин.
- 3 Міжнародна торгівля та її економічні основи.
- 4 Сутність і форми міжнародного руху капіталів.
- 5 Міжнародні валютно-фінансові відносини.

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: світове господарство, міжнародний поділ праці (МПП), міжнародні економічні відносини (МЕВ), світова торгівля, міжнародний рух капіталу, міграція трудових ресурсів, міжнародні валютні відносини (МВВ), міжнародна економічна інтеграція (МЕІ), прямі інвестиції, портфельні інвестиції, фритредерство, протекціонізм, експорт, імпорт, реекспорт, реімпорт, торгівельний баланс, платіжний баланс, золотий стандарт, форми золотого стандарту, курс валюти, котирування.

Теми рефератів:

- 1 Проблеми інтеграції економіки України у світове господарство.
- 2 Глобальні проблеми і шляхи їх розв'язання людством. Міжнародне співробітництво у розв'язанні глобальних проблем.

Матеріально-технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН:

дошка, мультимедійний проектор

Література:

Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В.Д.Базилевича. – К, : Знання, 2006, с.558-573, с.578-581,

Макроекономіка і мікроекономіка: Підруч. У 2 ч. / за заг. ред. С.Будаговської – К: «Основи», 2001, с.366-385, 405-425,

Основи економічної теорії: Підручник / за ред. А.А.Чухна. – К.: Вища шк., 2001, с.541-543, 550-555.

Література

Основна література

- 1 Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В.Д.Базилевича. – К, : Знання, 2006.
- 2 Основи економічної теорії: політекономічний аспект, під ред. Г.Н.Климка, К.1994 р.
- 3 Політична економія: Навч. посібник / За ред. К. Т. Кривенка. -К.: ЮШУ, 2002.
- 4 Макроекономіка і мікроекономіка: Підруч. У 2 ч. / за заг. ред. С.Будаговської – К: «Основи», 2001
- 5 Основи економічної теорії під ред. С.В.Мочерного, Тернопіль, 1994 р.
- 6 Білик В.О. «Економічна теорія. Початковий курс»: Навч.посібник/ - К: Вища шк. 1992
- 7 Ніколенко Ю. Основи економічної теорії, навч.посібник, кн. 1,2, Київ, 1994 р.
- 8 Основи економічної теорії: Підручник / за ред..А.А.Чухна. – К.: Вища шк., 2001
- 9 Самюелсон Пол., Нордгаус Вільям «Макроекономіка» - К.: «Основи», 1995
- 10 С.Дзюбик, О.Ривак. “Основи економічної теорії” Київ, 1994 р.
- 11 Економічна теорія. Початковий курс під. Ред. В.О.Білика, М.М.Гузик, Київ, 1994 р.
- 12 Вводный курс по экономической теории. Учебник для лицеев, ред. Г.П.Журавлевой., Москва, ИНФРА-М.
- 13 К.Р. Макконнелл, С.Л.Брю “Экономикс”, Москва, изд. «Республика», 1995 г.

Додаткова література

- 14 Деньги. Київ, “Україна,” 1997 р.
- 15 Дж.Г.младший, К.О’Делл. Американский менеджмент на пороге 20 в. Москва, «Экономика», 1991 г.
- 16 К. Гелбрейт. Экономические теории и цели общества. М. Прогресс, 1979 г.
- 17 П. Бернгольд. Собственность, рынок, деньги. /Вопросы экономики.-1990 г. № 12.
- 18 Харрис С. Денежная теория. М. Прогресс, 1990 г.
- 19 Хикс Дж..Стоимость и капитал. М., Прогресс, 1988 г.
- 20 Эрхард Л. Благосостояние для всех., М.,: Начало-Пресс, 1991г.
- 21 Фридмен М. Капитализм и свобода. /Эко/-1991 г. №7.
- 22 Корнаи Я. Путь к свободной экономике. М.,: Начало-Пресс, 1991 г. Стародубская И.В. От монополизма к конкуренции. М. Политиздат, 1990 г.
- 23 Базилюк А. Визначальні проблеми соціального розвитку України. - 1996. - №] 2, с. 27-28.

- 24 Бадер В. — Методологічні проблеми викладання економічної теорії// Економіка України. - 1994. № 8, с. 60-66.
- 25 Башнянин Г.І., Лазур П.Ю., Медведєв В.С. Політична економія: підручник. - К., Ніка-Центр Ельга, 2000.
- 26 Бендерський Ю. Реалії світогосподарських процесів і місце в них України. // Економіка України - 2000. № 1.
- 27 Білоус Г. Розвиток малого підприємництва в Україні /7 Економіка України. - - 2000. - № 2.
- 28 Богиня Д., Волинський Г " Державне регулювання перехідних процесів // Економіка України. - 1999. № 5.
- 29 Верховодова Л. Підприємництво. Нові форми господарювання // Економіка України. - 1992. - № 10, с. 27-28.